

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА	
ПРИМЉЕНО:	15. 11. 2021
	1144/21

Универзитет у Бањој Луци

Факултет политичких наука

Комисија за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Предмет: Извјештај о оцјени завршног рада на другом циклусу студијског програма социјални рад кандидаткиње Милице Пајић

Наставно-научно вијеће Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци је на својој 129 сједници, одржаној 16.02.2021. године, донијело одлуку број 08/3.137-6/21, којом је именovalo Комисију за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу студијског програма социјални рад по називом „Социјална обиљежја малољетних преступника у Васпитно-поправном дому Бања Лука“, кандидаткиње Милице Пајић, у следећем саставу:

1. Проф. др Драгана Шћеповић, ванредни професор, ужа научна област посебна подручја социјалног рада, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, председник;
2. Мр Андреа Ракановић Радоњић, виши асистент, ужа научна област посебна подручја социјалног рада, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан;
3. Проф. др Небојша Мацановић, ванредни професор, ужа научна област општа педагогија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан ментор.

Након што је прегледала и детаљно анализирала завршни рад кандидаткиње Милице Пајић, Комисија подноси Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени урађеног завршног рада на другом циклусу студија под називом:
„Социјална обиљежја малолетних преступника у Васпитно-поправном дому Бања Лука“

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТКИЊИ

Кандидаткиња Милица Пајић рођена је 18.10. 1994. године у Бањој Луци.

У селу Бранешци завршава основну школу, а средњу економску школу завршава у Челинцу.

По завршетку средњошколског образовања, академске 2014/2015 уписује Природно-математички факултет у Бањој Луци, одсјек за Географију. Дипломирала је 25.09.2019. године, одбраном дипломског рада под називом „Структурна обиљежја становништва општине Челинац“ - из наставног предмета Географија становништва.

Мастер студије Социјалног рада на усмјерењу Медијација у социјалном раду на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци уписала је школске 2019/2020. године. До сада је положила све испите предвиђене наставним планом и програмом.

УВОДНИ ДИО ОЦЈЕНЕ ЗАВРШНОГ РАДА

Мастер рад по називом **„Социјална обиљежја малолетних преступника у Васпитно-поправном дому Бања Лука“** написан је на 110 страница текста укључујући насловну страну, апстракт на српском и енглеском језику, садржај, поглавља мастер рада, списак кориштене литературе и биографију кандидаткиње. Од наведеног броја страница главни текст рада написан је на 94 странице текста.

Рад је систематизован у пет главних поглавља: „Теоријске основе истраживања“, „Методолошки оквир истраживања“, „Резултати истраживања и њихова интерпретација“, „Дискусија“ и „Закључна разматрања и приједлози“.

Теоријске основе истраживања садрже десет потпоглавља: Дефинисање основних појмова, Однос друштва према малољетним делинквентима кроз историју, Теорије о малољетничкој делинквенцији, Фактори који утичу на појаву малољетничке делинквенције, Законски оквир малољетничког преступништва у Републици Српској, Васпитно-поправне установе у Републици Српској, Карактеристике малољетничког преступништва у Републици Српској, Социјална обиљежја малољетних преступника у Републици Српској, Резултати ранијих истраживања о малољетничкој делинквенцији и Ресоцијализација малољетних преступника.

Методолошки оквир истраживања састоји се од следећих потпоглавља: Предмет истраживања, Циљ и задаци истраживања, Хипотезе истраживања, Методе истраживања, Популација и узорак истраживања, Значај истраживања.

Кроз поглавље Резултати истраживања и њихова интерпретација дат је приказ резултата са дискусијом о њима и односом према хипотезама, односно доказивањем или оспоравањем постављених хипотеза.

У четвртом поглављу (Дискусија) кандидаткиња даје сажет осврт на резултате истраживања, да би у последњем поглављу Закључна разматрања и приједлози изнијела своје приједлоге који се односе на рад са малољетним преступницима и превенцију малољетничког преступништва.

ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА

Предмет истраживања овог мастер рада усмјерен је на идентификовање социјалних (породичних, образовних, демографских, кривично-правних) обиљежја малољетних преступника којима је изречена васпитна мјера упућивање у васпитно-поправни дом, како би увидјели колико управо ова обиљежја могу бити узрок њиховог преступничког понашања.

У складу са постављеним предметом истраживања, тежило се прикупљању података из следећих области: број и структура малољетних преступника који су били упућени на извршење васпитне мјере упућивања у васпитно поправни дом, породичне прилике васпитаника, образовни статус, врста кривичног дјела и друго. Како би се обезбиједили подаци неопходни за истраживање, извршено је емпиријско истраживање у Васпитно-поправном дому у Бањој Луци, а у којем се налазе лица на издржавању васпитне мјере упућивање у Васпитно-поправни дом.

Операционално одређење предмета истраживања представљало је заправо конкретизацију теоријског одређења предмета истраживања, односно подразумијевало је таксативно набрајање структуралних чинилаца предмета истраживања који су били истражени као и њихово временско, просторно и дисциплинарно димензионарање. Садржај предмета истраживања представљао је теоријско одређење појма и карактеристика малољетничког преступништва, односно истраживање социјалних обиљежја малољетних преступника којима је изречена васпитна мјера упућивање у васпитно-поправни дом.

На основу операционалног предмета истраживања, дефинисане су хипотезе истраживања.

Генерална хипотеза гласи: Претпостављамо да су социјална обиљежја малољетних преступника којима је изречена васпитна мјера упућивање у васпитно-поправни дом важни индикатори који указују на узрок малољетничког преступништва.

Ова општа хипотеза доказивана је помоћу следећих десет посебних хипотеза:

- *Малољетни преступници којима је изречена васпитна мјера упућивања у васпитно-поправни дом углавном долазе из непотпуних породица;*
- *Малољетни преступници којима је изречена васпитна мјера упућивање у васпитно-поправни дом углавном долазе из дисфункционалне породице;*
- *Малољетни преступници којима је изречена васпитна мјера упућивања у васпитно-поправни дом долазе из породица које су слабијих материјалних прилика;*
- *Малољетни преступници којима је изречена васпитна мјера упућивања у васпитно-поправни дом често имају члана уже породице којима има криминално искуство;*

- *Малољетни преступници којима је изречена васпитна мјера упућивања у васпитно-поправни дом углавном припадају домаћем становништву;*
- *Малољетни преступници којима је изречена васпитна мјера упућивања у васпитно-поправни дом углавном долазе у дом са завршеном основном школом;*
- *Малољетни преступници којима је изречена васпитна мјера упућивања у васпитно-поправни дом углавном нису на адекватан начин користили своје слободно вријеме;*
- *Највише је заступљено кривично дјело крађе или тешке крађе, односно кривична дјела против имовине;*
- *Малољетни преступници којима је изречена васпитна мјера упућивања у васпитно-поправни дом су склони честом конзумирању алкохолних пића и опојних дрога;*
- *Малољетни преступници којима је изречена васпитна мјера упућивања у васпитно-поправни дом углавном прихватају одговорност за извршење кривичног дјела без осјећаја кајања.*

МЕТОДЕ КОРИШТЕНЕ У ЗАВРШНОМ РАДУ

Опште и основне научне методе које су кориштене у овом раду су: метода анализе и синтезе, метода индукције и дедукције, анализа садржаја документације и метода теоријске дескрипције.

У теоријском дијелу рада користили смо методе индукције и дедукције како би описали појам, развој и карактеристике малољетничке делинквенције, те указали на значај истраживања. Метод научне анализе и синтезе је кориштен за утврђивање општих својстава и правилности испитиваних појава, а посебно у интерпретацији резултата истраживања. Такође, приликом извођења закључака користили смо методе анализе и синтезе. У истраживању су кориштени секундарни извори података, а истраживачка метода коју смо користили је анализа садржаја документације. Анализом је обухваћена документација као што су досјеи малољетних преступника, социјална анамнеза и извјештај о владању и понашању малољетника, мјесечни и годишњи извјештаји Васпитно-поправног дома Бања Лука. Све податке смо прикупили уз помоћ упитника који нам је

омогућио прикупљање података и анализу садржаја документације. Приликом анализе и обраде података коришћене методе дескриптивне статистике која садржи методе и процедуре за презентовање и сумирање података. Ову методу смо користили за приказивање прикупљених и обрађених података у виду фреквенција и постотака, а све резултате смо приказали табеларно.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И ЗАКЉУЧАК

На основу добијених резултата истраживања, добијени су одговори на постављена истраживачка питања. Најзначајнија социјална обиљежја малољетних преступника која смо идентификовали у нашем истраживању код штићеника Васпитно-поправног дома Бања Лука су дисфункционална породица, лоше материјалне прилике у породици и криминогена инфичираност чланова породице, категорија становништва којој припадају, низак ниво образовања, неадекватан начин кориштења слободног времена, овисност младих од алкохола и наркотика, те однос према почињеном кривичном дјелу. Социјална обиљежја која смо идентификовали у овом раду јесу и индикатори самом друштву и његовим институцијама на којим проблемима се мора више радити и како исте ублажити. Сама чињеница да је ово прво истраживање у вези малољетних делинквената од оснивања Васпитно-поправног дома Бања Лука говори да немамо довољно валидних показатеља и научних истраживања која ће бити добра теоријска база за каснији развој креативнијих и ефикаснијих програма рада који би се користили у пракси и раду са штићеницима овог дома. Управо из тог разлога неопходно је посветити далеко више пажње узроцима који доводе до малољетничке делинквенције, али и самом институционалном преваспитном третману и ресоцијализацији малољетних преступника.

НАУЧНИ И ДРУШТВЕНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Ово истраживање указује на актуелно стање у друштву када је у питању проблем малолетничке делинквенције, прије свега малолетника којима је изречена васпитна мјера упућивања у васпитно поправни дом. Ово је прво истраживање које приказује социјална обиљежја малолетних преступника који се налазе у васпитно-поправном дому и уопште прво истраживање о штићеницима Васпитно-поправног дома у Бањој Луци. Такође, научни значај овог истраживања односи се на допринос постојећим научним сазнањима о малолетничкој делинквенцији. Посебан је научни допринос испитивање социјалних обиљежја малолетних преступника, односно ово истраживање је показало колико је малолетничка делинквенција условљена социјалним обиљежјима као што су односи у породици, друштву и школи. Научни значај истраживања огледа се и у систематском прикупљању чињеница и прегледу стања у једној области, те у њиховој квантитативној и квалитативној анализи и компарацији са резултатима претходних истраживања.

Друштвени значај овог истраживања огледа се у потреби превенције и ресоцијализације малолетничке делинквенције, поготово из разлога што одређени број малолетника наставља са криминогеним понашањем и касније, као пунолетне особе. С обзиром да је малолетничка делинквенција сложен друштвени проблем центар за социјални рад и васпитно поправне установе имају велику одговорност у рјешавању овог проблема. Због тога желимо да унаприједимо знања о социјалним обиљежјима малолетних преступника, који се налазе на издржавању васпитне мјере упућивање у васпитно- поправни дом, како би унаприједили постојеће програме за превенцију и ресоцијализацију малолетних преступника.

ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

Комисија сматра да је кандидаткиња Милица Пајић обавила истраживање у складу са пријављеном темом и да њен рад садржи све елементе добро урађеног завршног рада на студијама И другог циклуса студијског програма Социјални рад Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци. Такође, комисија сматра да је тема обрађена у складу са прописаним методолошким стандардима израде научних радова II циклуса студија. У раду су систематизована шира теоријска и практична сазнања о предмету истраживања. Истраживање је урађено у складу са постављеним циљевима и задацима истраживања и као такво задовољава одговарајуће научне критеријуме.

Увидом у рад и осталу приложу документацију закључујемо, да кандидаткиња Милица Пајић испуњава све законске услове за одбрану мастер рада. Због тога Комисија Научно-наставном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци, предлаже да се кандидаткињи Милице Пајић одобри јавна одбрана завршног рада под називом „Социјална обиљежја малољетних преступника у Васпитно-поправном дому Бања Лука“ .

КОМИСИЈА:

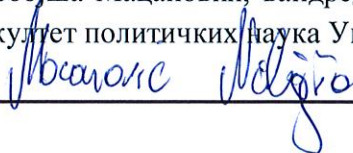
1. Проф. др Драгана Шћеповић, ванредни професор, ужа научна област посебна подручја социјалног рада, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, председник

2. Мр Андреа Ракановић Радоњић, виши асистент, ужа научна област посебна подручја социјалног рада, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан

3. Проф. др Небојша Мацановић, ванредни професор, ужа научна област општа педагогија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан ментор

Бања Лука, 09.11.2021. године

Број:08/1.1090/21

Датум:08.11.2021.

На основу члана 3. Правилника о поступку провјере оригиналности завршних радова студената на II и III циклусу студија Универзитета у Бањој Луци број 02/04-3.2688-4/17 од 28.09.2017. године издаје се

У В Ј Е Р Е Њ Е

Овим се потврђује да је мастер рад кандидаткиње **Милице Пајић** под називом „Социјална обиљежја малољетних преступника у Васпитно-поправном дому Бања Лука“ провјерен путем званичног софтвера за откривање плагијата дана 01.11.2021. године.

Шеф библиотеке

Нина Кујога

Продекан за научноистраживачки рад

ДОСТАВЉЕНО:

- Ментору
- А/А